

MD-2004. mun. Chișinău. bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198

Tel. 24-36-41

Nr. CA/2-3725 din " 27 " 06 . 2017

La nr.03/5992 din 09 iunie 2017

Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.87/2011, Legea nr.181/2014, Legea nr.1545/1998, Codul de procedură civilă – art.435, Codul de executare – art.70).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 2 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

Stampa și data: 27 06 17

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr.ELO17/4253 din 27.06.2017

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.87/2011, Legea nr.181/2014, Legea nr.1545/1998, Codul de procedură civilă – art.435, Codul de executare – art.70)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 din 18.07.2003 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de lege este Guvernul Republicii Moldova, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituție.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției la data de 07 aprilie 2017. Prin urmare, a fost asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat, de

minim 10 zile lucrătoare pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Se relevă că autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie și nu au fost date publicității nici recomandările și obiecțiile (sinteza obiecțiilor și propunerilor) recepționate de autor după consultarea autorităților în procesul avizării. Astfel, au fost evitate două etape principale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor - cele statuate la art.8 lit.a) și c) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina oficială web indicată supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența decizională a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Conform notei informative: *„Proiectul este elaborat în vederea executării Hotărârii Constituționale nr.32 din 17 noiembrie 2016 pentru controlul constituționalității unor prevederi referitoare la executarea creanțelor împotriva statului ”.*

Analizând prevederile proiectului, se remarcă că proiectul propune excluderea condiției irevocabilității hotărârii judecătorești privind constatarea încălcării la judecarea în termen rezonabil în procesul de admitere a cererii de executare a acesteia. La fel, prin proiect se micșorează termenul de executare a hotărârilor judecătorești emise în astfel de cauze, de la 6 la 3 luni și se prevede posibilitatea suspendării executării în cazul depunerii recursului.

Prin urmare, scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde prevederilor proiectului nemijlocit.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele cetățenilor de a beneficia de executarea efectivă a hotărârilor judecătorești definitive, prin instituirea obligativității executării hotărârilor judecătorești privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. La fel, proiectul promovează interesele statului de a nu admite prejudicierea bugetului public național, prin instituirea suspendării executării dacă se depune recursul. Proiectul este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *„nota informativă care include:*

a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;

b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;

c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză”.

Argumentele prezentate de autor în nota informativă respectă rigorile stipulate la art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, fiind redade beneficiile pentru a aprecia proiectul drept necesar.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Conform notei informative: „Implementarea proiectului de față nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative „textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]

În ansamblu, textul întrunește rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic, sunt respectate regulile de ortografie și punctuație.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Justiției, în vederea instituirii obligativității executării hotărârilor judecătorești definitive privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și micșorează termenul limită de executare, de la 6 la 3 luni, a hotărârilor emise în astfel de pricini.

Scopul proiectului respectă interesul public și va diminua cauzele de neexecutare a hotărârilor judecătorești privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil.

27 iunie 2017

Experți ai Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Lidia Carchilan, inspector superior

